

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

«До захисту допущено»
Завідувачка кафедри, д.е.н., проф.
_____ Лариса ГРИЦЕНКО
(підпис)
«____» _____ 202__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня бакалавр

зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
освітньо-професійної програми «Фінанси та облік в підприємстві»

на тему: Аналіз та оцінювання фінансового стану й перспектив економічного розвитку
підприємства

Здобувачки групи ЕН-02/2ф

Дяченко Марії Володимирівни

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

(підпис)

Марія ДЯЧЕНКО
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ здобувача)

Керівник к.е.н., доцент

(підпис)

Тетяна КАСЬЯНЕНКО
(Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

Суми 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту
Кафедра фінансових технологій і підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри, д.е.н., проф.
_____ Лариса ГРИЦЕНКО
(підпис)
«___» _____ 202__ р.

ЗАВДАННЯ

до кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавр

Здобувача (ки) групи ЕН-02/2ф інституту (центру) ННІ БІЕМ
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Дяченко Марії Володимирівни

Тема роботи: Аналіз та оцінювання фінансового стану й перспектив економічного розвитку підприємства

Затверджено наказом по СумДУ № 0580-VI від «24» травня 2024 р.

Термін здачі здобувачем (кою) завершеної роботи «25» травня 2024 р.

Вихідні дані до роботи: нормативні й законодавчі акти, матеріали статистичної звітності, інструкції та положення, матеріали монографій, періодичних видань, підручників і навчальних посібників, дані фінансової звітності суб'єктів господарювання, організацій та установ тощо.

Зміст основної частини роботи (перелік питань для розроблення):

визначити та проаналізувати сутність, роль та необхідність аналізу фінансового стану підприємства; дослідити методологію аналізу фінансового стану підприємства; надати загальну характеристику економічній діяльності ТОВ «НОВА ПОШТА»; провести аналіз фінансового стану та розглянути, які економічні перспективи очікують ТОВ «НОВА ПОШТА» в майбутньому.

Дата видачі завдання: «08» квітня 2024р.

Керівник доцент, к.е.н.

Тетяна КАСЬЯНЕНКО

(посада, науковий ступінь, вчене звання, Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

_____ (підпис)

Завдання прийнято до виконання «08» квітня 2024р.

_____ (підпис)

Марія ДЯЧЕНКО

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавр

на тему:

Аналіз та оцінювання фінансового стану й перспектив економічного розвитку підприємства

Дяченко Марії Володимирівни

Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 30 сторінках, список використаних джерел із 30 найменувань. Робота містить 8 таблиць, 5 рисунків, а також 4 додатків.

Актуальність теми кваліфікаційної роботи. В сучасному світі де світова економіка знаходиться в умовах постійних змін та постійній конкуренції, підприємства мають на постійній основі аналізувати свій фінансовий стан, задля того щоб мати змогу швидко та ефективно реагувати на зміни та мати змогу забезпечити стабільний розвиток підприємства. Аналіз фінансового стану допомагає знайти сильні та слабкі сторони підприємства, ризики та проблеми з якими підприємство може зіткнутися в майбутньому, а також дозволяє розробити стратегії які в подальшому допоможуть їх уникнути. Також ретельний аналіз фінансових показників використовують кредитори та інвестори перед наданням фінансування. Чим краще і прозоріше підприємство у своїй звітності надає свої показники, тим краще інвестори зможуть проаналізувати і побачити реальну картину та спрогнозувати кількість та напрямок своїх інвестицій. Тож якісний та детальний аналіз фінансового стану підприємства є важливим та актуальним як для самого підприємства та його власників, так і для споживачів.

Мета кваліфікаційної роботи полягає у теоретичному аналізі та аналітичній оцінці фінансового стану підприємства, а також формуванні перспектив економічної діяльності підприємства в майбутньому.

Методи дослідження: метод наукової абстракції, порівняння, логічне узагальнення, методи аналізу та синтезу, порівняння, групування, економіко-статистичні методи, зокрема, графічний і табличний, розрахунок відносних, абсолютних та коефіцієнтних показників. Аналіз актуальності досліджуваної теми

проводився за допомогою програми Google Trends та Excel для проведення розрахунків.

Основний результат роботи. У ході дослідження теоретичних аспектів аналізу фінансового стану підприємства розкрито в чому полягає роль та необхідність аналізу фінансового стану в умовах сьогодення, розглянуто методологію аналізу фінансового стану підприємства. Проведено детальний аналіз фінансового стану ТОВ «НОВА ПОШТА» за допомогою використання аналізу основних груп показників. На основі проведеного аналізу було визначено подальші перспективи економічної діяльності підприємства.

Дослідження проведене двома здобувачами та складає комплексну кваліфікаційну роботу з Разуваєвим Євгенієм Леонідовичем, гр. ЕН-02/2ф.

Ключові слова: фінансовий стан, аналіз фінансового стану, фінансові показники, коефіцієнти, фінансова звітність підприємства, методи аналізу фінансового стану.

ЗМІСТ

Перелік скорочень і посилань.....	6
Вступ.....	7
1. Теоретичні основи аналізу та оцінювання фінансового стану підприємства.....	9
2. Методологія аналізу фінансового стану підприємства.....	15
3. Загальна економічна характеристика діяльності ТОВ «НОВА ПОШТА»	20
4. Аналіз та оцінювання фінансового стану ТОВ «НОВА ПОШТА».....	23
5. Напрямки та перспективи економічного розвитку ТОВ «НОВА ПОШТА»	33
Висновки.....	38
Список використаних джерел.....	40
Додаток А Переваги й недоліки методів аналізу фінансового стану підприємства.....	43
Додаток Б Характеристика основних груп показників коефіцієнтного аналізу.....	44
Додаток В Фінансова звітність ТОВ «НОВА ПОШТА» за 2019-2023 рр....	47
Додаток Г Показники стану та структури балансу ТОВ «НОВА ПОШТА».	49

Перелік скорочень умовних позначень, одиниць і термінів

П(с)БО – положення (стандарт) бухгалтерського обліку;

ФАП – фінансовий аналіз підприємства;

АФСП – аналіз фінансового стану підприємства;

ФСП – фінансовий стан підприємства.

ВСТУП

В сучасному світі де світова економіка знаходиться в умовах постійних змін та постійній конкуренції, підприємства мають на постійній основі аналізувати свій фінансовий стан, задля того щоб мати змогу швидко та ефективно реагувати на зміни та мати змогу забезпечити стабільний розвиток підприємства. Аналіз фінансового стану допомагає знайти сильні та слабкі сторони підприємства, ризики та проблеми з якими підприємство може зіткнутися в майбутньому, а також дозволяє розробити стратегії які в подальшому допоможуть їх уникнути. Також ретельний аналіз фінансових показників використовують кредитори та інвестори перед наданням фінансування. Чим краще і прозоріше підприємство у своїй звітності надає свої показники, тим краще інвестори зможуть проаналізувати і побачити реальну картину та спрогнозувати кількість та напрямок своїх інвестицій. Тож якісний та детальний аналіз фінансового стану підприємства є важливим та актуальним як для самого підприємства та його власників, так і для споживачів.

Саме тому, за метою кваліфікаційної роботи є теоретичний аналіз та аналітична оцінка фінансового стану підприємства, а також формування перспектив економічної діяльності підприємства в майбутньому.

Для дослідження поставленої мети зумовило необхідність вирішення наступних завдань :

- визначити теоретичні основи аналізу та оцінювання фінансового стану;
- розглянути методологію аналізу фінансового підприємства;
- навести загальну економічну характеристику ТОВ «НОВА ПОШТА»;
- провести аналіз та оцінювання фінансового стану ТОВ «НОВА ПОШТА»;
- визначити напрямки та перспективи діяльності підприємство в майбутньому.

Об'єктом дослідження є методологія аналізу та оцінки фінансового стану підприємства.

Предметом дослідження фінансові відносини, які виникають у процесі фінансово-господарської діяльності та трансформуються за допомогою фінансових механізмів і інструментів.

Методи дослідження, які використовувались протягом написання кваліфікаційної роботи: метод наукової абстракції, порівняння, логічне узагальнення, методи аналізу та синтезу, порівняння, групування, економіко статистичні методи, зокрема, графічний і табличний, розрахунок відносних, абсолютних та коефіцієнтних показників тощо.

Також програми Google Trends для проведення аналізу актуальності досліджуваної теми та Excel для проведення розрахунків.

Інформаційною базою послужили підручники, посібники, інформаційні матеріали, опубліковані в періодичних виданнях, наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених стосовно дослідження оцінки фінансового стану підприємства, та фінансова й управлінська звітність ТОВ «НОВА ПОШТА».

Дослідження проведене двома здобувачами та складає комплексну кваліфікаційну роботу з Разуваєвим Євгенієм Леонідовичем гр. ЕН-02/2ф.

1. Теоретичні основи аналізу та оцінювання фінансового стану підприємства

В сучасному світі світова економіка знаходиться в умовах постійних змін та конкуренції, які в свою чергу не завжди несуть за собою позитивні зміни для підприємств. Тож якщо компанії в подальшому хочуть розвиватися та бути конкурентоспроможними, вони мають підлаштовуватись під ці зміни, швидко реагувати на них та покращувати свої фінансові показники.

Для того щоб ефективніше провести аналіз діяльності підприємства науковці виокремлюють різні методи оцінки. Проте головним методом оцінки діяльності підприємства й дотепер залишається аналіз фінансового стану, який проводиться за допомогою фінансових показників та розрахунків.

Аналіз фінансового стану є важливим процесом, за допомогою якого підприємство має змогу функціонувати та розвиватися, проводити аналіз діяльності, ефективно розпоряджатися своїми активами. А також аналіз дає зрозуміти власникам, що краще змінити для того, щоб підприємство мало змогу краще функціонувати в теперішніх умовах.

Процес аналізу фінансового стану підприємства є обов'язковим для кожного підприємства. Він допомагає виявити позитивні та негативні аспекти фінансового стану, виявити причини його змін, а також виявити можливі шляхи для покращення та підвищення фінансової стійкості та платоспроможності підприємства.

Необхідність та значимість проведення аналізу фінансового стану підприємства полягає в тому, що тільки за допомогою аналізу фінансового стану підприємства можна отримати повну комплексну оцінку фінансового стану підприємства. Також на основі аналізу можна ідентифікувати аспекти діяльності підприємства, які працюють ефективно, а які потребують покращення. Не можна не зазначити, що даний аналіз дає змогу прогнозувати фінансові потоки, прибуток, збиток та інші показники, що дозволяє в свою чергу розробляти фінансові стратегії розвитку на короткостроковий та довгостроковий періоди, а також мінімізувати ризики, пов'язані з діяльністю підприємства. Прозорий та чіткий стан підвищує довіру до підприємства з боку

інвесторів та кредиторів, що допомагає залучити нові інвестиції та полегшує доступ до капіталу.

Аналіз фінансового стану підприємства допомагає його керівникам всю необхідну інформацію, яка необхідна для прийняття обґрунтованих рішень у всіх сферах діяльності(інвестиційній, фінансовій, маркетинговій тощо). Також варто зазначити що даний аналіз допомагає керівництву та підприємству запобігати фінансовим втратам та забезпечити більш стабільне функціонування, так як керівництво має змогу контролювати виконання бюджетів, дотримання фінансової дисципліни та ефективність використання ресурсів.

У кожного науковця існує свій розподіл аналізу фінансового стану підприємства на етапи, дотримання яких допоможе аудитору провести різносторонню оцінку діяльності підприємства. Основні етапи аналізу фінансового стану підприємства наведені на рисунку 1.1.

1 етап	• Збір та систематизація фінансових даних
2 етап	• Фінансовий аналіз
3 етап	• Виявлення проблем та слабких місць
4 етап	• Розробка стратегій вдосконалення
5 етап	• Моніторинг та контроль

Рисунок 1.1 – Етапи аналізу фінансового стану

Головною метою аналізу фінансового стану є своєчасне виявлення та усунення недоліків у фінансовій діяльності підприємства і пошук резервів зміцнення фінансового стану підприємства та його платоспроможності.[6]

Основними завданнями аналізу фінансового стану є:

- дослідження рентабельності та фінансової стійкості підприємства;

- дослідження ефективності використання майна(капіталу) підприємства, забезпечення підприємства власними оборотними коштами;
- об'єктивна оцінка динаміки та стану ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства;
- оцінка становища суб'єкта господарювання на фінансовому ринку та кількісна оцінка його конкурентоспроможності;
- аналіз ділової активності підприємства та його становища на ринку цінних паперів;
- визначення ефективності використання фінансових ресурсів.[9]

Об'єктом фінансового аналізу є безпосередньо підприємство та його фінансова звітність.

Предметом фінансового аналізу є комплексне дослідження та оцінка фінансово-господарської діяльності підприємства включаючи аналіз фінансової звітності та основних груп фінансових показників.

Основними функціями фінансового аналізу є :

- об'єктивна оцінка фінансового стану підприємства, фінансових результатів, ефективності та ділової активності об'єкта аналізу;
- виявлення факторів і причин досягнутого стану й отриманих результатів;
- підготовка й обґрунтування прийнятих управлінських рішень у сфері фінансів;
- виявлення і мобілізація резервів поліпшення фінансового стану і фінансових результатів, підвищення ефективності всієї господарської діяльності.[11]

Під час проведення аналізу фінансового стану підприємства застосовують різні види фінансового аналізу, класифікація яких зазначена на рисунку 1.2.

Для проведення фінансового аналізу підприємства аналітик може обрати або внутрішній вид фінансового аналізу, або зовнішній в залежності від поставленої мети та завдань.

Зовнішній фінансовий аналіз проводиться на основі відкритої фінансової звітності та інформації, яка в минулому була вільно поширеною підприємством. Тоді як внутрішній аналіз проводиться на основі нормативної та планової інформації, внутрішньогосподарській звітності та оперативних даних системного бухгалтерського

обліку.

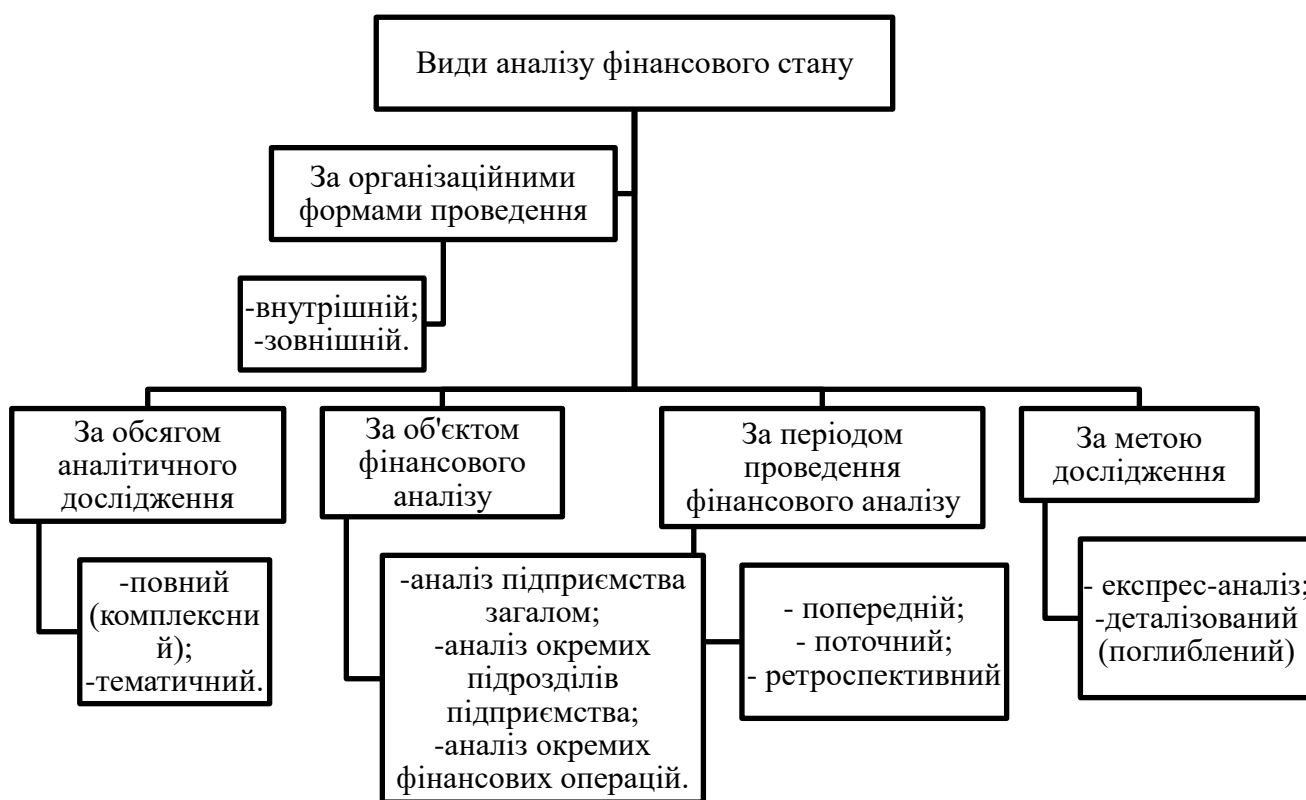

Рисунок 1.2 – Основні види аналізу фінансового стану

Внутрішній аналіз здійснює менеджмент підприємства задля того щоб максимізувати фінансові результати, запобігти можливої неплатоспроможності підприємства та банкрутства в цілому, а також задля забезпечення ефективності прийнятих управлінських рішень.

Основною метою проведення зовнішнього аналізу є оцінити, чи правильно відображені результати фінансової діяльності підприємства у його фінансовій звітності, а також задля вивчення основних характеристик фінансового стану підприємства і проводити аналіз можуть особи, які не беруть ніякої участі у діяльності підприємства.

Тож головними відмінностями між внутрішнім та зовнішнім аналізом, як зазначалося вище є користувачі, які проводять аналіз, та джерела інформації, які використовують для проведення аналізу.

Фінансова звітність, яку використовують для проведення зовнішнього аналізу, є однією з найпростіших форм, в якій надається вся фінансова інформація про

підприємство, а також вона є однією з найдоступніших форм.

Фінансова звітність базується на принципах відкритості, зрозумілості та корисності. Тобто фінансова звітність надається користувачам у сформовані строки, вона має відповідати чітким вимогам та нормам, які викладені в П(С)БО1 та загальноприйнятими для всіх. Також інформація яка подається в ній маю бути простою та закрити всі базові потреби користувачів, щоб користувач який має певні знання у даній галузі з першого разу зміг прочитати та розтлумачити надану інформацію.

Процес дослідження питань, які є прямо пов'язаними з процесом фінансового аналізу підприємства (ФАП) є досить актуальним. Найбільшу актуальність дана тема має під час економічних криз та складних політичних ситуацій, що ми й можемо побачити у аналізі, який був проведений за допомогою Google Trends за запитом «фінансовий аналіз», «аналіз фінансового стану підприємства», «аналіз платоспроможності», «аналіз фінансової стійкості», «оцінка фінансового стану підприємства»(рис.1.3)

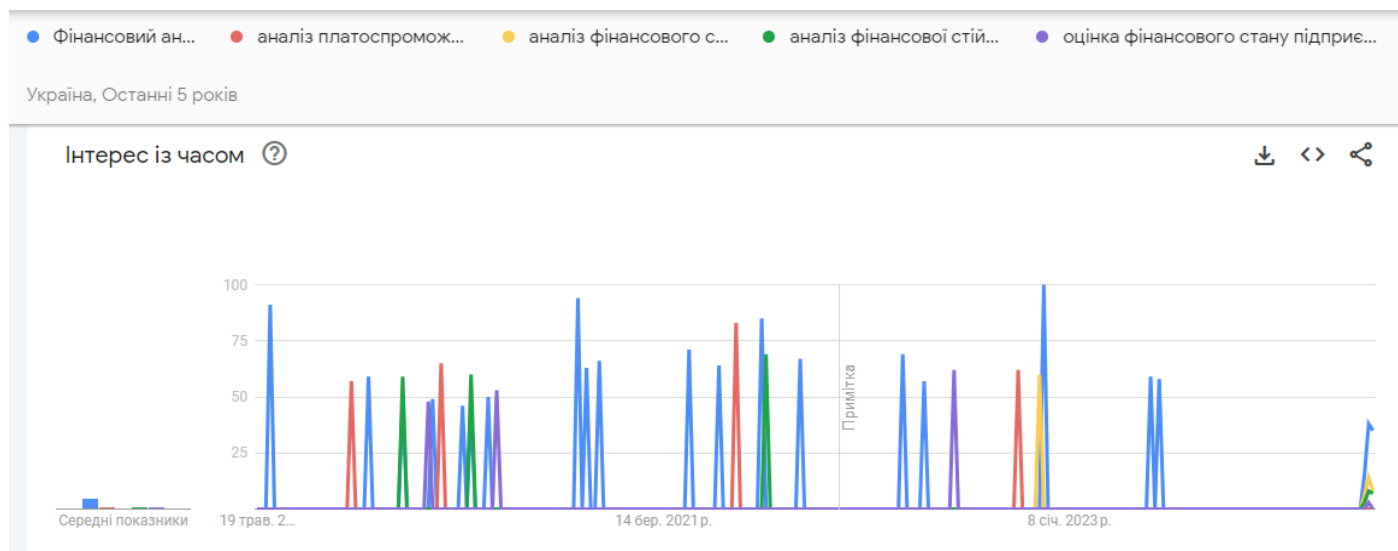

Рисунок 1.3 – Аналіз динаміки актуальності теми дослідження серед користувачів Google за останні 5 років в Україні.

Проводячи порівняння результатів динаміки актуальності теми, можемо побачити що в Україні найбільш запитуваним запитом був «фінансовий аналіз». Найбільший пік пошуку відбувся у січні 2023 року, але й до цього періоду запитів

була велика кількість. Тож можемо зробити певні висновки що, аналіз фінансового стану має велике значення для нормального функціонування підприємства в умовах ринкової конкуренції.

2.Методологія аналізу фінансового стану підприємства

Для успішної та прибуткової діяльності підприємства варто на постійній основі проводити аналіз фінансового стану підприємства (АФСП) застосовуючи для цього вже відомі методи та прийоми, які повинні бути застосованими індивідуально під його діяльність.

На даний момент науковці не мають однієї чіткої методики, яку можна використати задля проведення як комплексного, так і тематичного аналізу. Існує загалом п'ять основних методів аналізу фінансового стану підприємства, а саме: коефіцієнтний метод, комплексний, рівноважний, беззбитковий та інтегральний. Переваги й недоліки кожного методу зазначені у додатку А.

Комплексний метод дозволяє виявити недоліки в діяльності підприємства, а також дослідити причини їх виникнення. Комплексна оцінка проводиться на основі загальних показників, таких як показники дохідності та рентабельності, та найзагальніших показників, які показують як задовільний так і незадовільний фінансовий стан. Головним недоліком даного методу є відсутність нормативних значень більшості коефіцієнтів.

Інтегральний метод аналізу фінансового стану дозволяє за допомогою розрахунку одного інтегрального показника охарактеризувати фінансовий стан всього підприємства. Інтегральний показник можна визначити за допомогою різних узагальнюючих показників (коефіцієнта покриття, поточної ліквідності, автономії, частки високоліквідних активів тощо). Інтегральний показник в будь-який момент можна доповнити різними коефіцієнтами та та напрямками аналізу. Основними недоліками даного методу є те, що метод потребує високої трудомісткості, та в тому що для інтегрального показника, відсутня певна класифікація показників, які мають входити до нього.

Рівноважний метод аналізу фінансового стану підприємства проводиться на основі досягнення рівноваги між ліквідними показниками у фінансовій та інвестиційній сферах діяльності. Процес реалізації даного методу допомагає встановити дев'ять основних ситуацій фінансового стану, та у випадку відхилення

підприємства від стану рівноваги та безпечної зони, розробити певні рекомендації задля усунення даної проблеми. Головним недоліком даного методу є те, що неможливо дослідити та вирахувати які позиції займає підприємство у конкурентному, кредитному та ринковому середовищах.

Безбитковий метод аналізу у процесі формування результатів діяльності підприємства спирається на роль операційного важеля у даному процесі. Ключовою метою даного методу є досягнення необхідних показників безбитковості, за допомогою керування показників витрат та результатів діяльності підприємства. Даний метод є тісно пов'язаним з управлінням витрат, проте основним недоліком є те, що він не може узгодитися з деякими показниками оцінки діяльності підприємства (конкурентоспроможністю, кредитоспроможністю тощо), тож хоча метод і є практичним, він потребує доопрацювання.

Коефіцієнтний метод аналізу фінансового стану підприємства аналізується на основі розрахунків системи коефіцієнтів. За допомогою них можна проаналізувати як повністю діяльність підприємства так і деякі його аспекти окремо. Метод основною метою має процес розрахунку системи коефіцієнтів, задля висвітлення різних аспектів діяльності підприємства, також даний метод включає в себе процес впливу як показників внутрішнього, так і зовнішнього середовища. Основними недоліками даного методу є відсутність нормативних значень більшої частини показників та досить велика кількість змінюваних коефіцієнтів, які в подальшому заважають сформулювати однозначні висновки щодо діяльності підприємства.

У коефіцієнтному методі аналізу фінансового стану використовуються фінансові коефіцієнти (відносні показники), які розраховуються на основі фінансових даних підприємства, та вказують на результати діяльності підприємства та його фінансову стійкість. Загальну класифікацію відносних показників можна побачити на рисунку 2.1.

Коефіцієнти ліквідності відображають можливості підприємства швидко розраховуватися за зобов'язаннями. До показників ліквідності відносяться коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт миттєвої ліквідності, коефіцієнт поточної ліквідності та частка грошових коштів в активах.

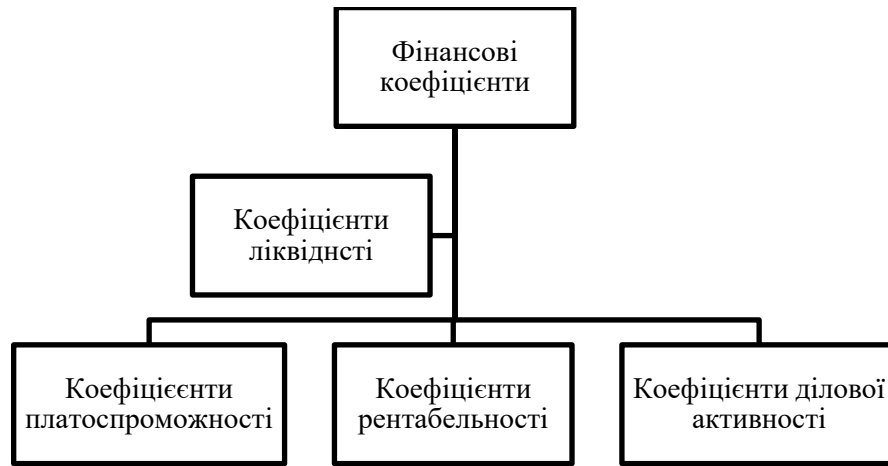

Рисунок 2.1 – Загальна класифікація відносних показників за економічною сутністю

Коефіцієнт платоспроможності показує наскільки підприємство здатне погасити свої довгострокові зобов'язання, термін погашення яких більше одного року. До показників платоспроможності належать коефіцієнт автономії, коефіцієнт покриття необоротних активів власним капіталом, коефіцієнт заборгованості, фінансовий леверидж тощо.

Коефіцієнт рентабельності дає змогу побачити наскільки підприємство здатне генерувати свої доходи і прибутки. До коефіцієнтів прибутковості відносять: показник рентабельності активів, показник рентабельності капіталу, валова маржа, операційна маржа.

Коефіцієнт ділової активності дозволяє побачити наскільки швидко компанія перетворює свої активи у гроші. Показниками, які входять до коефіцієнта ділової активності є: коефіцієнт оборотності запасів, коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, коефіцієнт кредиторської заборгованості, коефіцієнт оборотності активів, коефіцієнт оборотності чистого капіталу тощо.

Характеристика основних груп показників коефіцієнтного аналізу та процес розрахунку кожного коефіцієнта зазначені у додатку Б.

У ході проведення аналізу за допомогою фінансових коефіцієнтів необхідно розуміти що, якщо підприємство одночасно здійснює діяльність за декількома видами діяльності, то проводити аналіз слід індивідуально до кожної галузі, що за собою несе

коливання нормативних значень індивідуально до галузі. Також нормативні значення коефіцієнтів у ході проведення порівняльного аналізу, можуть не підходити до деяких термінів та умов за яких проводиться аналіз.

Також, окрім вищезазначених методів аналізу фінансового стану, виділяють ще декілька груп: традиційні методи(середніх та відносних величин, елементарні методи обробки показників у динаміці, групування тощо) та математико-статистичні методи(регресійний аналіз, кореляційний аналіз, дисперсійний аналіз, факторний аналіз та інші).

В умовах сьогодення економіка стрімко розвивається, через що методи аналізу фінансового стану розвиваються та удосконалюються паралельно.

Процес аналізу фінансового стану підприємства відбувається не тільки за вищезазначеними методами, але й за допомогою певних фінансових прийомів. Загалом можна виділити шість основних прийомів аналізу: трендовий аналіз, порівняльний, факторний, горизонтальний, вертикальний та аналіз відносних показників.

Порівняльний аналіз являє собою аналіз внутрішніх зведених показників звітності за окремими показниками як за окремими показниками самого підприємства, так і його філій. Також до порівняльного аналізу слід віднести порівняння показників самого підприємства з показниками конкурентів або з середньогалузевими показниками.

Факторний аналіз являє процес визначення деяких впливу окремих факторів на показники стохастичних або детермінованих прийомів дослідження. Але варто зазначити що факторний аналіз може бути як процес аналізу, тобто коли показник який вже отримали в результат аналізу розділяють на окремі складові, так і як синтез, тобто коли окремі складові об'єднують у результативний аналіз.

Аналіз відносних показників являє собою коефіцієнтний аналіз, тобто проводиться процес розрахунку відношень між позиціями різних форм звітності, між деякими позиціями звіту та визначається їх взаємозв'язок.

Процес трендового аналізу здійснюється шляхом порівняння кожного показника звітності з попереднім періодом. Процес даного порівняння показує яку динаміку мають порівнювані показники, н зважаючи на вплив індивідуальних особливостей

аналізованих періодів.

Горизонтальний аналіз відбувається методом порівняння кожного показника фінансової звітності з попереднім періодом. Тоді як під вертикальним аналізом розуміють процес визначення структури показників з аналізом впливу різних факторів на фінальний результат.

Також аналіз фінансового стану можна здійснювати за допомогою різних моделей. Загалом за метою використання виділяють три основні типи моделей аналізу: дескриптивні моделі, предикативні і нормовані моделі.

Дескриптивні моделі є одним з найпростішим та найпоширенішим видом моделей аналізу фінансового стану. Вони надають користувачам інформацію, яка допомагає йому самостійно проаналізувати фінансовий стан підприємства та на основі аналізу визначити його платоспроможність, стійкість тощо. Дані моделі базуються на використанні фінансової звітності (баланс, звіт про рух грошових коштів тощо) та інших фінансових даних (інформація про дебіторську заборгованість, інвестиції, кредиторську заборгованість та інших).

Предикативні моделі використовуються для прогнозування майбутніх фінансових показників. Вони враховують не лише фінансові показники, але й зовнішні фактори, такі як конкурентне середовище, стан економіки тощо. До таких моделей відносяться прогнозування попиту, прогнозування прибутку, прогнозування ризиків тощо.

Головним завданням нормативних моделей є дати чітку оцінку чи потребує фінансовий стан покращення чи він являється задовільним. Основними методами, які використовуються при використанні нормативних моделей є: розробка та встановлення граничних значень для фінансових показників, порівняння фактичних значень фінансових показників та проведення аналізу причин відхилення фактичних значень від нормативу.

Тож для аналізу фінансового стану підприємства можна використовувати та комбінувати найрізноманітніші методи та прийоми аналізу. Результат вибору моделей та прийомів аналізу залежить від поставленої мети та завдань аналізу, тож спочатку визначаємо для чого проводиться аналіз, ставимо завдання які мають вирішити у ході аналізу, а вже тільки після даних етапів визначаємо які моделі підходять.

3. Загальна економічна характеристика діяльності ТОВ «НОВА ПОШТА»

Товариство з обмеженою відповідальністю «НОВА ПОШТА» (скорочена назва ТОВ «НОВА ПОШТА») є приватною компанією, яка займається експрес-доставкою як по Україні, так і за її межами. Компанія як надає широкий спектр послуг як юридичним, так і фізичним особам з логістичних так і інших пов'язаних з ними послуг.

Згідно з інформацією яка наведена на головній сторінці підприємства метою його діяльності є підвищення ефективності внутрішньо корпоративних і логістичних процесів, використання інноваційних рішень, удосконалення існуючих та запуск нових продуктів та сервісів.

Що стосується стратегічної мети, то вона направлена на посилення лідерства на ринку за рахунок пропозиції клієнтам найкращої швидкості, кращої доступності та абсолютної якості.

Основним видом діяльності ТОВ «НОВА ПОШТА» є 52.29 Інша допоміжна діяльність у сфері транспорту.

Також компанія здійснює інші види діяльності:

46.18 Діяльність посередників, що спеціалізуються в торгівлі іншими товарами

46.19 Діяльність посередників у торгівлі товарами широкого асортименту

78.30 Інша діяльність із забезпечення трудовими ресурсами

82.99 Надання інших допоміжних комерційних послуг

49.41 Вантажний автомобільний транспорт

53.20 Інша поштова та кур'єрська діяльність та інші види діяльності.

Не можна не відмітити що ТОВ «НОВА ПОШТА» та її дочірні компанію ТОВ «НоваПей» надають не тільки логістичні послуги, а фінансові. Серед фінансових послуг можна виділити: надання послуг з переказу коштів; торгівля валютними цінностями в готівковій формі; операції з обслуговування платіжних карток; надання коштів у позику, в тому числі на умовах фінансового кредиту; надання гарантій; надання послуг клірингу; операції з використанням електронних грошей: погашення електронних грошей; розповсюдження електронних грошей; приймання електронних

грошей в обмін готівкові/безготівкові кошти; здійснення обмінних операцій з електронними грошима; виконувати функції оператора електронних грошей; допоміжна діяльність у сфері фінансових послуг та інші послуги.

Предметом діяльності підприємства є:

- перевезення документів, компанія допомагає здійснити швидку та надійну доставку документів будь-якого формату;
- надання послуг з перевезення посилок та вантажів, компанія доставляє посилки будь-якого розміру та ваги, включаючи вантажі різної небезпечності та тих, які потребують спеціальних умов транспортування та зберігання;
- міжнародна доставка, за останні роки компанія вийшла на міжнародний рівень, тим самим дозволяючи клієнтам відправляти посилки як в ближні країни, так і ті які знаходяться далі;
- супутні послуги, які націлені на якість та цілісність надісланих посилок. До таких послуг можна віднести упакування, страхування, доставку за адресою або доставку «з рук в руки».

Що стосується середньооблікової кількості працівників, то у 2023 році вона становила 31298 осіб, що 3964 особи більше ніж у 2019 році. Проте найбільшою чисельність працівників була у 2021 році і становила 33717 осіб. Зменшення працівників почалося у 2022 році через повномасштабне вторгнення та окупацію українських територій.

Проведемо аналіз основних показників діяльності ТОВ «НОВА ПОШТА», а в якості аналізованого періоду візьмемо 2019-2023 роки. Для проведення аналізу будуть використані дані фінансової звітності підприємства за 2019-2023 роки (додаток В).

Таблиця 3.1 – Динаміка основних фінансово-економічних показників

Показник	Рік					Відхилення 2023р до 2019	
	2019	2020	2021	2022	2023	тис. грн	%
Чистий дохід від реалізації продукції	13453318	20621616	25549607	23687034	36468879	23015561	271,08%
Собівартість реалізованої продукції	10504342	14553161	18678505	19276532	28625037	18120695	273%

Продовження таблиці 3.1

Показник	2019	2020	2021	2022	2023	тис. грн	%
Чистий фінансовий результат	782954	1709877	2519616	2135960	3967156	3184202	507%
Середньорічна вартість активів	4260270	7350818,5	12449343	15560024	19428313	15168043	456,03%
Середньорічна вартість власного капіталу	1856897	2384619	4533041	6042163	8012190	6155293	431,48%

Основні показники фінансово-економічних показників, які наведені у таблиці 3.1 свідчать, що чистий дохід від реалізації продукції за аналізований період збільшився майже в 3 рази. Тенденція до збільшення була кожен рік, окрім 2022 року. У 2022 році чистий дохід від реалізації продукції в порівнянні з 2021 роком зменшився на 1862573 гривень. До зменшення призвело початок повномасштабного вторгнення в Україну.

Собівартість реалізованої продукції у 2023 році складала 28625037 гривень, що на 207% більше, в порівнянні з 2019 роком. Протягом 2019-2023 років собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) мала тенденцію до збільшення. Навіть у 2022 році даний показник збільшився 598027 гривень, дане збільшення даного показника відбулося через збільшення вартості послуг та товарів.

ТОВ «НОВА ПОШТА» є лідером по Україні в сфері логістики і чистий фінансовий результат завжди мав позитивне значення і тенденцію до збільшення, окрім 2022 року. За останні п'ять років прибуток зріс більше ніж у 5 разів, не зважаючи на те, що для економіки і більшості бізнесів ці роки були досить складними.

Середньорічна вартість активів та власного капіталу також постійно зростала та у 2023 році стала в 4 рази більшою, аніж на початку аналізованого періоду.

В результаті аналізу основних показників діяльності підприємства «НОВА ПОШТА» бачимо що у 2023 році підприємства активно розвивається та ефективно функціонує, та загрози банкрутства в близькому майбутньому не спостерігається.

4. Аналіз та оцінювання фінансового стану ТОВ «НОВА ПОШТА»

Повний аналіз фінансового стану підприємства включає в себе оцінювання основних груп фінансових показників. До таких груп можна віднести показники майнового стану, ділової активності, ліквідності, фінансової стійкості та рентабельності підприємства.

Проте починати аналіз слід з аналізу активів та пасивів (додаток Г). Переглянувши основні показники активів можна чітко сказати що вартість активів кожного року росла, окрім 2022 року. За п'ять років вартість зросла з 5168079 гривень до 23101706 гривень, тобто на 447%. Пасиви також за аналізований період збільшились більше ніж в 4 рази.

Перейдемо до оцінки показників майнового стану (табл.4.1). Аналіз показників майнового стану дозволяє оцінити наскільки підприємство є фінансово стабільним та наскільки ефективно воно управляє своїми фінансами.

Таблиця 4.1 – Показники майнового стану ТОВ «НОВА ПОШТА» ЗА 2019-2023рр.

Показник	2019	2020	2021	2022	2023
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,32	0,36	0,26	0,33	0,51
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,68	0,64	0,74	0,67	0,49
Коефіцієнт реальної вартості майна	0,60	0,55	0,60	0,65	0,60
Частка основних засобів в активах, %	60,0	55,5	59,8	64,6	60,0
Фондовіддача, грн	12,27	6,63	4,81	2,55	3,55
Фондомісткість, грн	0,08	0,15	0,21	0,4	0,28

Аналіз показників фінансового стану свідчить про те що підприємство має досить непоганий стан майна. Коефіцієнт зносу основних засобів має тенденцію до зростання, та знаходиться у межах нормативного значення (≥ 5), хоча у 2023 році досягнув межі перетину нормативного значення. Дані показники свідчать про те що підприємство має створити стратегічний план щодо ефективного управління основними засобами, задля забезпечення їх ефективного використання та вчасного оновлення.

Коефіцієнт придатності основних засобів також має не дуже позитивну тенденцію до зменшення. Так за аналізований період показник з 68% зменшився до 49%, тобто пересягнув критичну позначку 50%. Найбільше значення коефіцієнта придатності було у 2021 році. Дана тенденція показує що на підприємстві відбувається значне зношення основних засобів, що означає що підприємство повинно в скорому часі запровадити певні дії задля покращення стану.

У ТОВ «НОВА ПОШТА» з кожним роком відбувається збільшення обсягів реалізації продукції та використання основних засобів є неефективним. Про це свідчить зменшення показника фондівдача та збільшення фондомісткості підприємства.

Частка основних засобів у майні підприємства займає найбільше місця, проте використання та управління є застарілим та неефективним, що в майбутньому може призвести підприємство до негативних наслідків та великих витрат.

Проведемо аналіз показників ділової активності ТОВ «НОВА ПОШТА» (табл. 4.2). Аналіз показників ділової активності є ключовим інструментом для забезпечення успішного управління підприємством та сталого розвитку. Він допомагає шляхом визначення рівня швидкості обороту оборотних активів, зробити висновки про їх використання.

Коефіцієнт оборотності активів не мав чіткої тенденції зменшення чи збільшення, він коливався в діапазоні 1,0-1,5, найменше значення коефіцієнта було у 2022 році. Загалом за аналізований період збільшилося на 0,5 обертів. Що стосується періоду оборотності, то він також був нестабільним. Так у 2022 році період одного обертання становив 355,5 днів, це було найбільшим періодом, а в 2020 році був найменший період обертання і дорівнював він 277,6 днів.

Коефіцієнт оборотності оборотних активів протягом 2019-2022 років зменшувався і всього за 4 роки з 1,6 обертів зменшився до 0,4. Проте у 2023 році ситуація змінилася та показник збільшився аж до 1,2 оберти. Період тривалості одного обороту також був досить нестабільним, проте з 2022 по 2023 рік період зменшився більше ніж в 3 рази, що свідчить про те що підприємство змогло покращити ефективність використання оборотних активів.

Термін обертання запасів є найбільшим на підприємстві. Так у 2019 році термін

сягав аж 1974 дні, протягом аналізованого періоду період обору зменшився до 363,6 днів, що означає що підприємство почало швидше обертати свої запаси. Що стосується коефіцієнта оборотності то він навпаки збільшився з 1,5 обороту до 4,5 обороти, що вказує що підприємство покращило ефективність управління запасів.

Таблиця 4.2 – Показники ділової активності ТОВ «НОВА ПОШТА» за 2019-2023 рр.

Показник	2019	2020	2021	2022	2023
Коефіцієнт оборотності , обертів:					
-активів	1,2	1,3	1,2	1,0	1,5
-оборотних активів	1,6	1,5	1,0	0,4	1,2
-запасів	1,5	6,0	2,8	2,3	4,5
-загальної дебіторської заборгованості	1,0	1,4	0,9	0,9	1,5
-дебіторської заборгованості по товарних операціях	1,8	1,2	1,0	1,1	1,1
-загальної кредиторської заборгованості	1,8	1,3	1,0	1,0	1,3
-кредиторської заборгованості за товарними операціями	1,8	1,2	1,2	1,0	1,2
Період одного обороту, днів:					
-активів	296,8	277,6	291,7	355,5	302,8
-оборотних активів	207,1	237,1	355,6	968,4	292,3
-запасів	1974,0	267,2	281,5	661,7	363,6
-загальної дебіторської заборгованості	376,7	261,6	420,1	399,9	245,8
-дебіторської заборгованості за товарними операціями	203,5	293,0	350,1	319,4	333,2
-загальної кредиторської заборгованості	205,7	282,5	362,9	351,3	286,2
-кредиторської заборгованості за товарними операціями	197,1	309,4	312,7	345,1	302,1
Операційний цикл, днів	2350,7	528,8	701,6	1061,6	609,5
Фінансовий цикл, днів	2145,0	246,3	338,7	710,3	323,2

Що стосується показника загальної дебіторської заборгованості та його періоду одного обороту то вони зазнали значних змін. Найменше обертів було у 2019 році і становив 1,0 обертів і збільшився він до 1,5. Термін обороту даного показника зазнало нестабільного зменшення, хоча у 2021 році досягнуло найбільшого значення 420,1 день. Для підприємства дані зміни не є дуже сприятливими. Зміни товарної дебіторською відбулися протилежно до загальної дебіторської заборгованості, тобто період оборотності збільшився, а кількість обертів зменшилася, що також для підприємства є негативним знаком.

Період обертання кредитної заборгованості як загальної так і за товарними операціями стабільно з кожним роком збільшувався, що може свідчити про те що

підприємство затримує виплати, що за собою несе негативні наслідки як погіршення відносин з постачальниками, які можуть вимагати вищі ціни або штрафні санкції за відтермінування платежів.

Тривалість операційного та фінансового циклу за останні п'ять років значно зменшилися. Зменшення даних циклів для підприємства є одним з основних показників підвищення ефективності управління підприємством. Воно дозволяє покращити ліквідність підприємства та зменшити його потребу в оборотному капіталі. Окрім позитивних моментів, підприємство має бути обережним та уважно підходити до управління взаємовідносин з постачальниками та покупцями.

Ліквідність балансу дозволяє побачити наскільки підприємство здатне виконувати свої короткострокові зобов'язання за допомогою вже наявних активів. Ліквідність означає наскільки швидко активи зможуть без значних втрат перетворитися в грошові кошти для покриття зобов'язань. Сам аналіз ліквідності дозволяє зрозуміти наскільки фінансово стабільним є підприємство. Баланс підприємства вважається ліквідним за умови: $A1 \geq P1$; $A2 \geq P2$; $A3 \geq P3$; $A4 \leq P4$.

Тож, спочатку розглянемо та проаналізуємо показники ліквідності балансу ТОВ «НОВА ПОШТА» (табл. 4.3).

Таблиця 4.3 – Ліквідність балансу ТОВ «НОВА ПОШТА»

Показник	2019	2020	2021	2022	2023
Групування активів за рівнем ліквідності					
Високоліквідні(A1)	921223	2877532	2950053	746785	1083051
Швидко-ліквідні(A2)	1245991	1814136	2547579	1689931	1589365
Повільно-ліквідні(A3)	109905	214157	370847	434390	438355
Важко-ліквідні(A4)	2880117	4638437	9533063	12319191	18769254
Групування пасивів за терміновістю погашення боргових зобов'язань					
Найтерміновіші (П1)	1362173	1921030	2353742	2383425	4142513
Короткострокові(П2)	0	0	1533841	0	0
Довгострокові(П3)	1067114	1643597	3643531	3787630	5337000
Постійні(П4)	1558070	5157443	7837851	7139044	10228222
Надлишок (нестача) платіжних засобів за групами активів та пасивів					
Першою	-440950	956502	596311	-1636440	-3059462
Другою	1245991	1814136	1013738	1689931	1589365
Третьою	-957209	-1429440	-3272684	-3353240	-4898645
Четвертою	1322047	-519006	1695212	5180147	8541032

У 2019 році та в період 2022-2023 років, ліквідний стан балансу має однаковий вигляд: $A1 \leq P1$; $A2 \geq P2$; $A3 \leq P3$; $A4 \geq P4$. Даний стан означає що у підприємства не

вистачає найбільш ліквідних активів для покриття найбільш термінових зобов'язань. В скорому часі це може призвести до проблем з платежами. Що стосується швидко-ліквідних активів, то вони перевищують короткострокові пасиви, що свідчить про те що підприємство мало в даний достатньо дебіторської заборгованості для погашення короткострокових зобов'язань. Повільно-ліквідні активи повністю не покривають довгострокових зобов'язань, що в довгостроковій перспективі може принести певні ризики, так як підприємство має можливість не мати певної кількості запасів задля того, щоб погасити довгострокові зобов'язання.

У 2020 році стан ліквідності балансу був одним з найкращим і його можна вважати ліквідним, не дотримано було лише однієї нерівності ($A3 \leq P3$), проте невиконання даної нерівності компенсується за рахунок показників 3-ї групи активів і пасивів.

У 2021 році не дотримано було 3-ї та 4-ї груп активів та пасивів, тобто умова щодо забезпеченості підприємства зобов'язань певними групами активів по строках їх перетворення була відсутньою.

Тож, за даними аналізу, баланс ТОВ «НОВА ПОШТА» не є цілком ліквідним. Підприємство має проблеми з високо-ліквідним та повільно-ліквідними активами, тобто підприємство не має достатньої кількості запасів даної групи активів, щоб покрити найтерміновіші та довгострокові зобов'язання, тож йому слід звернути увагу на оптимізацію запасів або ж на реструктуризацію довгострокових та найбільш термінових зобов'язань.

Наступним кроком буде коефіцієнтний аналіз показників ліквідності ТОВ «НОВА ПОШТА» (табл. 4.4).

Таблиця 4.4 – Показники оцінювання ліквідності ТОВ «НОВА ПОШТА»

Показник	2019	2020	2021	2022	2023
Коефіцієнт покриття	0,81	1,11	0,95	0,63	0,53
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,77	1,07	0,89	0,55	0,47
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,33	0,66	0,48	0,14	0,13
Чистий оборотний капітал	-541593	502988	-321277	-2015489	-3923946

Коефіцієнт покриття при нормативному значенні >1 , лише в 2020 році підприємство мало достатню кількість щоб перекрыти свої поточні зобов'язання. Починаючи з 2021 року і до 2023, даний коефіцієнт стрімко знижувався, що для

підприємства є негативним показником. Таким чином у 2023 році показник зменшився аж до 0,53, що є досить критичним для самого підприємства. Так як поточні зобов'язання з кожним роком все збільшувалися та перевищували оборотні активи.

Коефіцієнт швидкої ліквідності протягом 2019-2022 років перебував в межах нормативного значення, та перевищував показник 0,5. Найбільше значення коефіцієнт швидкої ліквідності досягнув у 2020 році і становив 1,1, надалі показник почав знижуватися. Але вже в 2023 році показник зазнав зменшення та перетнув позначку нормативного значення що може означати про те що підприємству може не вистачити своїх швидко-ліквідних показників задля покриття своїх же поточних зобов'язань.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності має нормативне значення 0,2 і більше. Протягом всього аналізованого періоду даний показник лише в 2019-2021 роках перевищував нормативне значення 0,2, і як і з минулими показниками найбільше значення мав у 2020 році. У період 2022-2023 років аналізований показник мав майже схоже значення і дорівнював 0,14-0,13.

Чистий оборотний капітал аналізованого підприємства мав від'ємне значення, окрім 2020 року. В 2020 році мав позитивне значення і досяг 502988 гривень. Тобто тільки у 2020 році підприємство мало змогу та достатню кількість оборотних активів щоб покрити свої поточні зобов'язання.

Наступним етапом аналізу фінансового стану ТОВ «НОВА ПОШТА» є оцінювання його джерел фінансування. Оцінювання даних джерел ми можемо провести для початку за допомогою аналізу пасивів балансу. (додаток Г)

Розпочнемо аналіз з оцінювання загальної кількості пасивів. Загальна сума пасивів мала стабільну тенденцію до збільшення. Так, за період 2019-2023 років обсяг пасивів збільшився майже в 4 рази. На початку періоду обсяг пасивів сягав 5168079 гривень, а в 2023 вже досягнув 23101706 гривень.

До складу пасивів входить три основні групи показників: власний капітал, довгострокові зобов'язання та поточні зобов'язання. Частка власного капіталу у 2023 році відносно суми балансу складає 41%, частка поточних зобов'язань – 36%, з яких 15% припадало на поточну кредиторську заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями, частка довгострокових зобов'язань складає 23%.

Проводячи аналіз показників групи власного капіталу варто звернути увагу на те, що найбільшу частку власного капіталу складає нерозподілений прибуток, тобто він є основним джерелом поповнення власного капіталу. З кожним роком він зростає, так з 1243657 за п'ять років він збільшився до 9476353 гривень. Іншу значну частину власного капіталу складає додатковий капітал та зареєстрований капітал. Загальну частку від власного капіталу складає 31955 гривень. Протягом всього аналізованого періоду показник був майже не змінним. Тож загальна кількість власних фінансових ресурсів постійно зростала.

Що стосується поточних зобов'язань і забезпечень, то до даної групи показників входять: поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями, за товари і послуги, розрахунками оплати праці, поточні забезпечення та інші поточні зобов'язання. Загальна сума поточних зобов'язань та забезпечень мала стабільну динаміку зростання. Так за весь період сума збільшилась з 2829555 гривень до 8256398 гривень, а це майже в 3 рази. Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями складала найбільшу частку з загальної кількості, приблизно третю частину до загального результату. Даний показник також кожного року зростає, та у 2023 році досяг позначки 3393971 гривень. Як зазначалося що заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями складала 41% до загального результату всіх поточних зобов'язань. Іншу частину займали інші поточні зобов'язання -2%, поточні забезпечення – 8%, поточна заборгованість за товари та послуги – 22%, поточна заборгованість за розрахунками з учасниками – 11%.

Наступним кроком аналізу фінансового стану, є оцінка показників фінансової стійкості та визначення типу стійкості для підприємства за останні п'ять років (табл.4.5).

За весь аналізований період ТОВ «НОВА ПОШТА» мало абсолютний тип фінансової стійкості. Тобто підприємств мало надлишок як власних оборотних коштів, власного капіталу та довгострокових зобов'язань і також основних джерел покриття запасів та витрат. Це дає зрозуміти що підприємство не має потреби в залученні позикового капіталу, тобто весь обсяг запасів і витрат які має підприємство можуть повною мірою покритися власними оборотними коштами. Дії зовнішніх кредиторів ніяким чином не впливають на підприємство.

Таблиця 4.5 - Абсолютні показники фінансової стійкості ТОВ «НОВА ПОШТА»

Показник	2019	2020	2021	2022	2023
Власний капітал	1271410	3497828	5568255	6516072	9508308
Необоротні кошти	2880117	4638437	9533063	12319191	18769254
Власні обігові кошти	927638	4108564	7191234	8335088	12479784
Довгострокові зобов'язання	963432	1327691	2337827	2531569	3696990
Наявність власних і довгострокових джерел покриття запасів	1891070	5436255	9529061	10866657	16176774
Короткострокові кредити і позики	2829555	4392133	6153342	5451218	8256398
Загальний обсяг основних джерел покриття запасів	4720625	9828388	15682403	16317875	24433172
Запаси	96635	199549	353763	422156	413811
Надлишок(нестача) власних оборотних коштів	831003	3909015	6837471	7912932	12065973
Надлишок(нестача) власних коштів та довгострокових зобов'язань	1794435	5236706	9175298	10444501	15762963
Надлишок(нестача) основних джерел покриття запасів та витрат	4623990	9628839	15328640	15895719	24019361
Тип фінансової стійкості	Абсолютна	Абсолютна	Абсолютна	Абсолютна	Абсолютна

Наступним кроком буде оцінювання показників ступеня фінансово незалежності(табл. 4.6)

Таблиця 4.6 – Показники ступеню фінансової незалежності ТОВ «НОВА ПОШТА»

Показник	2019	2020	2021	2022	2023
Коефіцієнт автономії(незалежності)	0,25	0,37	0,36	0,41	0,41
Коефіцієнт фінансування	3,06	1,73	1,76	1,42	1,43
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,45	0,54	0,60	0,65	0,64
Коефіцієнт забезпеченості власним оборотним капіталом	0,46	0,32	0,39	0,37	0,36
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-1,27	-0,74	-0,64	-0,26	-0,20

Аналізуючи показники фінансової незалежності можна сказати що коефіцієнт автономії у період 2019-2023 був меншим за нормативне значення(≥ 5), і коливався в діапазоні 0,25-0,41, хоча в скорому майбутньому є велика ймовірність того що коефіцієнт перетне нормативну межу. Низький коефіцієнт автономії означає що загальна величина обсягу власних фінансових ресурсів недостатня.

Коефіцієнт фінансування дає зрозуміти наскільки підприємство здатне в середньостроковій та довгостроковій перспективі нести відповідальність за своїми зобов'язаннями. Нормативне значення коефіцієнта фінансування ≤ 1 . У 2019 році коефіцієнт мав максимальне значення (3,06), і потім мав динаміку до зменшення. У 2023 році показник зменшився до 1,43, але це не відповідало нормам.

Оцінюючи коефіцієнт фінансової стійкості можна зазначити що показник є меншим за нормативне значення (≥ 1). Загалом підприємство в середньому за весь аналізований період має можливість профінансувати лише 58%, використовуючи власні ресурси. Дана ситуація дає зрозуміти що підприємство не є фінансово стійким, та є залежним від зовнішніх джерел фінансування.

Що стосується забезпеченості власними оборотними коштами то показник є також заниженим, до того ж за період 2019-2023 років має тенденцію до зменшення. Тим самим можемо зробити висновок що підприємству не вистачає оборотних коштів, об сформувати необхідну кількість запасів.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу також має тенденцію зменшуватися, проте він більшим за рекомендоване значення ($\geq 0,1$). Тож підприємство має достатню кількість фінансових ресурсів, щоб профінансувати необоротні активи та частину оборотних.

В кінці проведемо аналіз показників рентабельності підприємства за 2019-2023 роки (табл.4.7)

Таблиця 4.7 – Показники рентабельності ТОВ «НОВА ПОШТА».

Показник	2019	2020	2021	2022	2023
Коефіцієнт рентабельності активів	0,15	0,18	0,16	0,14	0,17
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	0,62	0,49	0,45	0,33	0,42
Коефіцієнт рентабельності продажу	0,06	0,08	0,10	0,09	0,11
Коефіцієнт рентабельності реалізації продукції	0,22	0,32	0,30	0,22	0,24

Загалом, майже всі коефіцієнти рентабельності за період 2019-2023 років зріс, проте тенденція до збільшення була не кожного року. Переломним роком став 2022 рік, тоді всі показники одночасно зменшилися.

Коефіцієнт рентабельності реалізації продукції перші три аналізовані роки

стрімко зростає, та досяг максимального значення 0,32. Надалі він зменшився до свого початкового значення 0,22.

Отже, після проведеного аналізу можна зробити деякі висновки: підприємство має достатню кількість фінансових ресурсів, задля забезпечення фінансування своїх необоротних та частину оборотних активів; не має потреби в залучення позикового, так як обсягу власних оборотних коштів цілком вистачає для покриття запасів та витрат; фінансовий стан підприємства має досить непогану динаміку, хоча підприємство має звернути увагу на показники своєї ліквідності; діяльність підприємства є ефективною та прибутковою, про що свідчать показники результату діяльності.

5. Напрямки та перспективи економічного розвитку ТОВ «НОВА ПОШТА»

Напрямки та перспективи економічного розвитку несуть за собою покращення результатів діяльності підприємства, які впливають на прибуток власників, залучення додаткових інвестицій, покращення умов праці для робітників та виведення підприємства на новий рівень. За допомогою аналізу фінансового стану підприємства, можна вирахувати які перспективи діяльності чекають на підприємство в майбутньому.

На діяльність підприємства в майбутньому має вплив безліч факторів, які діють впливають як з середини підприємства, так і з зовнішнього середовища. Дію факторів які впливають з зовнішнього середовища, підприємство ніяким чином не може спрогнозувати. Проте, фактори які діють з середини підприємства, працівники мають змогу швидко виявити та розробити стратегію покращення діяльності підприємства.

Спочатку за допомогою лінії тренду визначимо як надалі будуть змінюватися фінансові результати підприємства(рисунок 5.1).

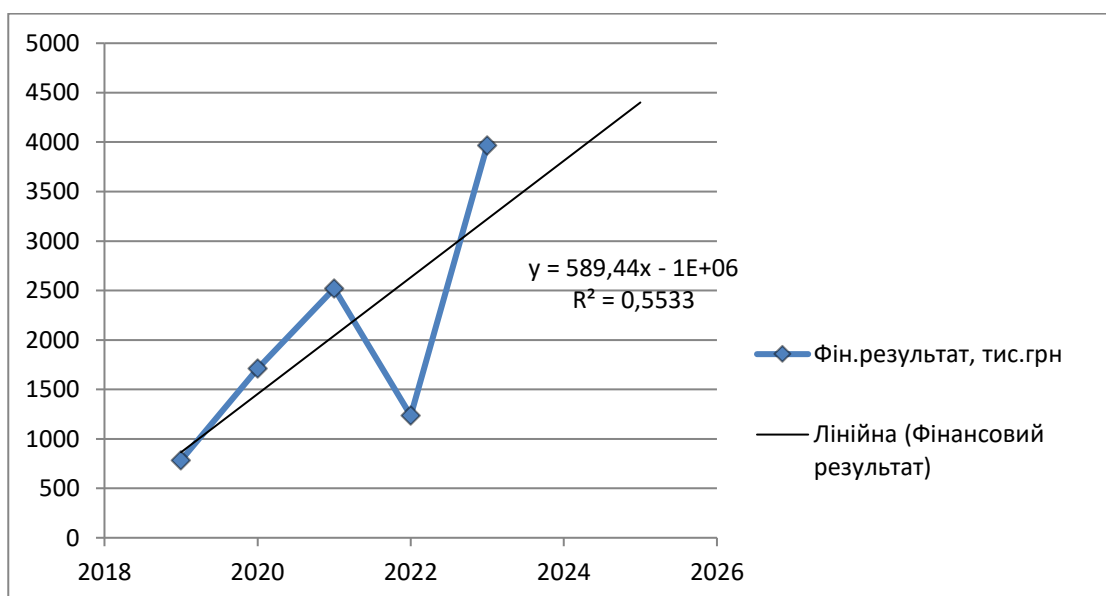

Рисунок 5.1 – Побудова лінії тренду фінансових результатів ТОВ «НОВА ПОШТА»

На рисунку 5.1 лінія тренду, яка побудована не тільки за аналізовані 2019-2023 роки, але й на наступні два роки, показує що фінансовий результат підприємства й надалі стабільно зростатиме. Тобто підприємство й надалі буде розвиватися та збільшувати свої показники діяльності. Тобто пряма загроза банкрутства відсутня.

У ході проведеного аналізу ми змогли виокремити як негативні так і позитивні моменти в діяльності ТОВ «НОВА ПОШТА». Таким чином за період 2019-2023 років ми мали змогу спостерігати, що підприємство має абсолютний тип фінансової стійкості про що говорять раніше розраховані нами коефіцієнти, що є для підприємства чудовою характеристикою. Але, у підприємств є значні проблеми з ліквідністю, яку необхідно розібрати та знайти можливі шляхи покращення її стану.

Отже, якщо розглядати ліквідність у контексті балансу, то баланс вважають ліквідним при умові, якщо його оборотні активи будуть перевищувати короткострокові зобов'язання. Тобто якщо у підприємства настане ситуація, коли йому доведеться негайно розрахуватися за своїми зобов'язаннями, воно зможе швидко це зробити за допомогою власних фінансових ресурсів. Таким чином підприємство вважається ліквідним тоді, коли воно має можливість швидко та без великих втрат перетворити власні активи в грошову форму, та погасити свої зобов'язання.

При процесі аналізу ліквідності балансу було визначено що, підприємство має проблеми з високо-ліквідними та повільно-ліквідними активами. У підприємства протягом всього аналізованого періоду довгострокові зобов'язання перевищували повільно-ліквідні активи. Дана ситуація свідчить про те що у підприємства наявні деякі проблеми з погашенням своїх зобов'язань у довгостроковій перспективі. Основна причина це маленька кількість повільно-ліквідних активів. З повільно-ліквідних активів у підприємства присутні запаси та витрати майбутніх періодів.

З усього вищезазначеного можемо виділити основні наслідки, до яких може призвести перевищення довгострокових зобов'язань над повільно-ліквідними активами в довгостроковій перспективі. Одним з найбільш серйозним ризиком, до якого може призвести дана тенденція, є нездатність підприємства виконати свої зобов'язання. Якщо це відбудеться, то у підприємства не буде можливості генерувати достатню кількість грошей для обслуговування своїх боргів, в результаті чого воно може зіткнутися з дефолтом, банкрутством або ліквідацією. Ще одним можливим

наслідком є погіршення кредитного рейтингу підприємства та втрата довіри інвесторів та кредиторів, в результаті чого в майбутньому процес отримання кредитів буде сильно ускладненим або навіть неможливим. Також дана ситуація заважає підприємству інвестувати в себе та розвиватися, так як більша частина коштів буде йти на погашення боргів.

Що стосується ще однієї тенденції яка прослідковується тривалий час, це перевищення найбільш термінових зобов'язань над високоліквідними активами. То дана ситуація свідчить про те у компанії недостатня кількість власних коштів, щоб погасити свої скоріші борги. Дана ситуація несе за собою наслідки які негативно впливають на підприємство та його фінансовий стан. Наслідки даної тенденції дуже тісно пов'язані та схожі з наслідками попередньої. Тобто загроза дефолту/банкрутства через нездатність підприємства генерувати кошти в для погашення свої термінових боргів, втрата довіри інвесторів та зниження ціни акцій. Також підприємство зможе зіткнутися зі збільшенням витрат на обслуговування боргу. У випадку якщо підприємству доведеться брати додаткові запозичення, щоб покрити вже існуючий дефіцит ліквідності, то з великою ймовірністю воно зіткнеться з вищими процентними ставками, що в результаті і приведе до даного наслідку.

Не обов'язково всі наслідки та ризики мають у підприємства з'явитися, але бажано підприємству вже зараз почати розробляти план дій для уникнення даних негативних ускладнень. Щоб краще і детальніше мати змогу розробити план дій по покращенню ліквідного стану, спочатку слід добре розглянути та проаналізувати коефіцієнти ліквідності(табл.4.5).

З основних показників ліквідності лише коефіцієнт швидкої ліквідності знаходився майже весь аналізований період в межах норми, проте в 2023 році значення. Це говорить про те що підприємство втратило свої можливості повною мірою за рахунок своїх найбільш ліквідних активів покривати свої термінові зобов'язання. Ситуація коефіцієнту покриття та абсолютної ліквідності майже весь період мали низьке значення.

Основною проблемою яку має підприємство та яку ми можемо визначити у ході аналізу показників ліквідності є, нестача засобів та змоги вчасно погасити свої зобов'язання як довгострокові так і більш термінові. Задля того щоб погасити свої

попередні зобов'язання. Дана проблема має декілька пояснень.

В першу чергу у підприємства за досить короткий проміжок часу відбулося стрімке зростання. Тобто воно збільшило кількість послуг які надаються підприємством. Збільшило кількість відділень та поштоматів. Розширило свої територіальні межі, та вийшло на європейський ринок. Саме через це ТОВ «НОВА ПОШТА» не встигало генерувати достатню кількість коштів, які покрили всі свої зобов'язання.

Також варто зазначити що значна частина коштів знаходиться та вкладається в запаси та дебіторську заборгованість. Тобто підприємство здійснює неефективне та ризиковане управління своїми оборотними активами.

Також до основної проблеми могло призвести не вигідні умови кредитування підприємства. Тобто підприємству у деяких моментах доводилось брати кредити на не вигідних умовах, що і призвело до збільшення боргового навантаження.

Задля вирішення даної проблеми підприємство має в першу чергу переглянути свою політику управління підприємством та переглянути умови на яких здійснюється кредитування.

Також, ТОВ «НОВА ПОШТА» має збільшити свій власний капітал. Збільшення власного капіталу може допомогти зменшити свою залежність від боргу та зробити менш уразливим до змін процентних ставок. Також збільшення капіталу може привернути увагу нових інвесторів та зробити підприємство більш стійким до фінансових труднощів. Збільшити свій власний капітал підприємство може декількома шляхами. Найпростішим і найбезпечнішим способом реалізувати це, можна шляхом зберігання та реінвестування прибутку, тобто можна використати частину свого прибутку для фінансування розширення, оновлення технологій або виплати дивідендів акціонерам. Також підприємство може випустити додаткові акції, що також залучить додатковий капітал від інвесторів. Ще одним можливим способом звільнення капіталу є процес продажу активів, які не є для підприємства важливими, це можуть бути нерухомість, обладнання або інші активи.

Ще одним шляхом вирішення даної проблеми є залучення додаткових позикових коштів. Залучити позикові кошти можна декількома шляхами. Взяти кредит у банку, що дасть змогу оновити обладнання, технології та покрити свої інші

потреби. Випустити додаткові облигації, які можуть бути продані інвесторам в обмін на процентну ставку.

Також, вирішити дану проблему можна при умові, якщо підприємство збільшить суму високоліквідних активів та зменшить суму поточних активів. Щоб підвищити суму високоліквідних активів підприємство може збільшити свої записи готівки, цього можна досягнути скоротивши деякі витрати або збираючи дебіторську заборгованість. Щоб швидше зібрати дебіторську заборгованість, підприємство може шляхом введення додаткових знижок за швидку оплату або ж використати більш жорсткіші методи. Також ТОВ «НОВА ПОШТА» може інвестувати частину своїх коштів у короткострокові депозити в банках.

Всі вищезазначені шляхи вирішення направлені на покращення ліквідності підприємства. Якщо підприємство правильно інтегрує хоча б декілька пропозицій, то стан ліквідності ТОВ «НОВА ПОШТА» має покращитися вже в наступному році.

ВИСНОВКИ

Аналіз фінансового стану підприємства відіграє одну з найважливіших ролей, для ефективної та прибуткової діяльності підприємства. Здійснення аналізу фінансового стану підприємства допомагає здійснити комплексну оцінку його фінансової стійкості, наскільки вчасно підприємство здатне виконувати свої зобов'язання та управляти своїми фінансовими ресурсами, який рівень конкурентоспроможності він має та чи не загрожує йому в майбутньому банкрутство. Вважаємо, що аналіз фінансового стану являє собою комплексне дослідження фінансових показників і співвідношень підприємства, використовуючи для цього різні методи розрахунків, задля того щоб виявити слабкі місця фінансово-господарської діяльності підприємства, та розробити стратегію покращення діяльності підприємства.

Здійснюючи оцінку фінансового стану варто використовувати різні види фінансового аналізу. Особа яка здійснює фінансовий аналіз відштовхується від завдання яке необхідно вирішити, і вже тоді обирає вид та методику аналізу згідно яким буде проводитись ФСП. Аналіз фінансового стану підприємства проводиться за на основі фінансової звітності.

Не зважаючи на те що в сучасному світі науковці виокремили велику кількість методів, прийомів та моделей аналізу фінансового стану підприємства, кожен з яких застосовують індивідуально, дивлячись на мету та завдання які поставили для аналітика. Проте одним з найбільш використовуваних методів є коефіцієнтний, в ході якого необхідно здійснювати розрахунки певних коефіцієнтів певних груп фінансових показників.

Аналітична частина кваліфікаційної роботи здійснювалась на основі даних ТОВ «НОВА ПОШТА». Провівши аналіз фінансового стану підприємства за період 2019-2023 років, ми дійшли висновку що фінансові показники підприємства, які характеризують його прибуток постійно збільшувалися, і так за 5 років збільшився ледь не в 5 разів. Так зростання є стрімким не кожен рік, що пояснюють зовнішні умови в яких функціонує підприємство, а саме пандемія та повномасштабне вторгнення. Але не можна не відзначити що підприємство змогло не тільки зберегти

своє функціонування, але й покращити свої фінансові показники.

Здійснюючи аналіз перспектив розвитку підприємства варто зазначити що фінансовий результат від діяльності підприємства буде зростати й надалі. Так, у 2024 році розмір прогнозованого чистого доходу збільшиться на 5754,05 тисяч гривень, а собівартість реалізованої продукції сягатиме 33155,18 тисяч гривень.

Підприємство має абсолютний тип фінансової стійкості. Але аналіз показників майнового стану говорять про те що підприємство має не найкращий стан майна, тобто навіть попри збільшення реалізації продукції підприємство має значне зношення основних засобів, і задля того щоб не погіршити ще більше свій стан, керівництву необхідно запровадити негайні шляхи вирішення даної проблеми.

Показники ліквідності дало зрозуміти що підприємство не є повністю ліквідним. Підприємство має проблеми з високо-ліквідним та повільно-ліквідними активами, тобто підприємство не має достатньої кількості запасів даної групи активів, щоб покрити найтерміновіші та довгострокові зобов'язання, тож йому слід звернути увагу на оптимізацію запасів або ж на реструктуризацію довгострокових та найбільш термінових зобов'язань.

Тож, якщо підприємство хоче й надалі гарно функціонувати та розвиватися, воно має в першу чергу звернути увагу на свої показники ліквідності, та вирішити дану проблему.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. "Загальні вимоги до фінансової звітності" : Нац. положення(стандарт) бух. обліку від 07.02.2013 р. № 1 : станом на 7 листоп. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#n17> (дата звернення: 10.05.2024).
2. Гриценко Л., Боярко І., Шамкало К. Методи і методики аналізу фінансового стану: особливості використання для малих підприємств. *Вісник Університету банківської справи*. 2019. № 2 (35-36). С.108-115.
3. Паянок Т., Савченко А., Морозюк А. Загальна оцінка фінансового стану підприємства: теоретичні та практичні підходи. *Економіка та держава*. 2020. № 12. С. 88–94.
4. Коцербуба Н. Інформаційне забезпечення аудиту фінансової стійкості та платоспроможності підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. № 27. С. 21–78.
5. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. / ред. Т. Мулик. Київ : Центр учб. літ., 2020. 288 с.
6. Паянок Т., Лаговський В. Аналітика та прогнозування соціально-економічних процесів і податкових надходжень : монографія. Київ : ЦП "Компринт", 2019. 426 с.
7. Кальченко О. М., Шишкіна О. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Чернігів. нац. технол. ун-т. Чернігів. 2018. 522 с.
8. Глушко А., Грачов А. Методичні засади аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. 2019.
9. Валюх А., Зайцев О. Аналіз та напрями покращення фінансового стану підприємств України. *Інфраструктура ринку*. 2019. № 28.
10. Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О та ін. Основи підприємництва : підручник / під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 493 с.
11. Дорохова Н. Д. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ: КНЕУ. 2018. С.21.
12. Костенко Ю., Короленко О., Гузь М. Аналіз фінансової стійкості підприємства

- в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43.
13. Лобова О. М., Ломоносов Д. С. Сучасна практика оцінки фінансового стану підприємств України із використанням національних моделей. *Економіка та держава*. 2020. № 3. С. 94–99.
 14. Загальна інформація про ТОВ «НОВА ПОШТА». URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/31316718/.
 15. Фінансова звітність ТОВ «НОВА ПОШТА». URL: <https://novaposhta.ua/partners/id/10014>.
 16. Камінська І., Мишко О., Шишка Д. Методичні підходи до аналізу фінансового потенціалу підприємства. *Економічний форум*. 2020. Т. 1, № 4. С. 107–113.
 17. Пігуль Н. Г., Боряк Т. Ю. Сучасні методи аналізу фінансового стану суб'єктів господарювання. *Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України* : матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. (м. Суми, 5-6 груд. 2022 р.) Суми : Сумський державний університет, 2022. С. 20-22.
 18. Семенова К. Аналіз фінансового стану підприємств України та тенденції розвитку. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2021. № 5-6. С. 77–82.
 19. Синькевич Н. Економічний аналіз: перспективи розвитку в умовах діджиталізації економіки. *Галицький економічний вісник*. 2023. Т. 81, № 2. С. 7-15.
 20. Роганова Г. Коефіцієнтний аналіз грошових потоків підприємства. *Економічний дискурс*. 2021. № 3. С. 128–138.
 21. Жук Н. Аналіз фінансового стану як домінантний індикатор фінансової безпеки підприємств. *Вісник економіки*. 2022. № 4. С. 97–112.
 22. Ткаченко А., Подгузін Я. Удосконалення аналізу фінансового стану на українських підприємствах: проблеми та шляхи їх вирішення. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Економічні науки*. 2020. № 57. С. 45–53.
 23. Кол. авт. Сучасний стан та перспективи економічного розвитку України : колект. монографія. Полтава : ПП "Астрыя", 2023. 225 с.
 24. Ясинська Д. Сучасна парадигма діагностики фінансового стану підприємства в

- період кризи. *Економічний простір*. 2021. № 166. С. 81–84.
25. Левкович О. Аналітичні основи ліквідності та платоспроможності підприємства. *Ефективна наука*. 2022. № 5. С. 23–30.
26. Росола У., Щока Н., Ярмолюк М. Кредитна політика та аналіз сучасного стану кредитного ринку України. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2018. Т. 1, № 9. С. 181–188.
27. Щербань О., Борзенкова В. Визначення ліквідності та ділової активності підприємства. *Економіка та управління підприємствами*. 2019. № 32. С. 257–263.
28. Лопатовська О. Сучасна методика аналізу ліквідності та платоспроможності підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2022. № 5. С. 221–228.
29. Захарова Н. Платоспроможність та ліквідність підприємств: сутність, оцінка та умови забезпечення. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнічного університету імені Дмитра Моторного*. 2019. № 2. 40.
30. Nga N. T. V., Long G. N. The choice of capital structure: A study on energy industry in a developing country. *Accounting*. 2021. № 7 (2). P. 289–294.

ДОДАТОК А
ПЕРЕВАГИ Й НЕДОЛІКИ МЕТОДІВ АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ
ПІДПРИЄМСТВА

Таблиця А.1 – Переваги й недоліки аналізу фінансового стану

Назва методу	Переваги	Недоліки
Коефіцієнтний метод	Можливість отримання характеристики якості різних сторін господарювання підприємства у формі системи коефіцієнтів, що висвітлюють і враховують вплив як внутрішнього, так і зовнішнього середовищ на його фінансовий стан	Складний процес формування результатів оцінки; відсутність нормативних значень більшості коефіцієнтів; складність урахування галузевої специфіки діяльності підприємства
Комплексний метод	Аналіз показників підприємницької діяльності у динаміці; всебічна характеристика дохідності і рентабельності; виявлення проблемних напрямів діяльності та причин, що зумовило їх виникнення	Висока трудомісткість; відсутність нормативних значень більшості коефіцієнтів
Інтегральний метод	Загальна характеристика фінансового стану підприємства з урахуванням впливу на її формування показників, згрупованих за окремими напрямками його оцінювання; можливість модифікації інтегрального показника шляхом зміни кількості аналітичних напрямів та коефіцієнтів залежно від завдань	Висока трудомісткість; необхідність застосування процедури стандартизації(нормалізації) для нівелювання різної якості впливу на фінансовий стан зростання/зниження окремих показників; складність обґрунтування нормативних значень для інтегрального показника; неузгодженість складу показників за окремими напрямками оцінювання фінансового стану
Рівноважний метод	Низька трудомісткість; установлення відповідності одному з варіантів типових ситуацій фінансового стану підприємства; наявність рекомендацій загального характеру для досягнення фінансового-господарської рівноваги в разі відхилення підприємства від лінії рівноваги чи зони безпеки	Неможливість урахування стану підприємства в конкретному, діловому, кредитному, і ринковому середовищі
Беззбитковий метод	Можливість оптимізації параметрів діяльності підприємства, які визначають операційну рентабельність(доходу від реалізації ціни, витрат, обсягів виробництва і реалізації)	Не узгоджується з такими аспектами оцінки, як конкурентоспроможність, кредитоспроможність, ринкова і ділова активність; потребує поділу на постійні і змінні, прями і непрямі
Золоте правило економіки	Динамічна оцінка ефективної діяльності підприємства в цілому	Необхідна позитивна динаміка абсолютних обсягів реалізації та валового прибутку за порівнюваними періодами; використання як показника динаміки традиційного відносного показника «темп росту» може призвести до помилкових висновків

ДОДАТОК Б
ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ГРУП ПОКАЗНИКІВ КОЕФІЦІЄНТНОГО
АНАЛІЗУ

Таблиця Б.1 – Показники майнового стану

Показник та його нормативне значення	Процес розрахунку	Значення показника
Коефіцієнт зносу($\leq 0,5$)	Вартість зносу/первісна вартість основних засобів	Показує ступінь зносу основних засобів
Коефіцієнт придатності ($\geq 0,5$)	1-коефіцієнт зносу	Відображає частину основних засобів які придатні для експлуатації
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у майні підприємства ($\geq 0,5$)	Залишкова вартість основних засобів/вартість майна підприємства	Показує частину основних засобів у майні підприємства

Таблиця Б.2 – Показники ліквідності

Показник та його нормативне значення	Процес розрахунку	Значення показника
Коефіцієнт абсолютної ліквідності ($\geq 0,25$)	Грошові кошти+поточні фінансові інвестиції/Поточні зобов'язання	Відражає яку частину боргів підприємство може сплатити негайно
Коефіцієнт швидкої ліквідності ($\geq 0,5$)	Оборотні кошти-запаси-готова продукція/Поточні зобов'язання	Показує платіжні можливості підприємства щодо сплати поточних зобов'язань за умови своєчасного проведення розрахунків з дебіторами
Коефіцієнт покриття (≥ 1)	Оборотні активи/Поточні зобов'язання	Показує кількість ресурсів, які підприємство може використати негайно для покриття поточних зобов'язань
Чистий оборотний капітал (≥ 0)	Оборотні активи-Поточні зобов'язання	Відображає можливість підприємства сплачувати свої поточні зобов'язання та розширювати подальшу діяльність

Таблиця Б.3 – Показники фінансової стійкості

Показник та його нормативне значення	Процес розрахунку	Значення показника
Коефіцієнт автономії ($\geq 0,5$)	Власний капітал/Валюта балансу	Відображає частку власного капіталу в загальній сумі коштів
Коефіцієнт фінансування (≤ 1 , зменшення)	Зобов'язання/Власний капітал	Характеризує заєжність від фінансових ресурсів
Коефіцієнт фінансової стійкості (≥ 1)	Власний капітал/Зобов'язання	Показує здатність підприємства розраховуватися за своїми зобов'язаннями за рахунок власного капіталу
Коефіцієнт маневреності власного капіталу (≥ 0 , збільшення)	Власний капітал-Необоротні активи/Власний капітал	Відображає яка частина власного капіталу використовується для фінансування поточної діяльності, а яка – капіталізована
Коефіцієнт забезпеченості власним оборотним капіталом ($\geq 0,1$)	Власний капітал-Необоротні активи/Оборотні активи	Характеризує наявність власного оборотного капіталу необхідного, для забезпечення фінансової стабільності підприємства та незалежності від позикових коштів

Таблиця Б.4 – Показники рентабельності

Показник та його нормативне значення	Процес розрахунку	Значення показника
Коефіцієнт рентабельності активів (≥ 0 , збільшення)	Чистий прибуток/Середньорічна вартість активів	Відображає ефективність використання активів підприємства
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу (≥ 0 , збільшення)	Чистий прибуток/Середньорічна вартість власного капіталу	Характеризує ефективність вкладення коштів
Коефіцієнт рентабельності діяльності (≥ 0 , збільшення)	Чистий прибуток/Чистий дохід	Характеризує ефективність господарської діяльності підприємства
Рентабельність продукції (≥ 0 , збільшення)	Чистий дохід-Собівартість реалізованої продукції/Собівартість реалізованої продукції	Допомагає зрозуміти скільки підприємство отримує прибутку на 1 гривню витрат
Коефіцієнт оборотності активів (≥ 0 , збільшення)	Чистий дохід/Середньорічна вартість активів	Відображає ефективність використання підприємством усіх наявних ресурсів незалежно від джерел їхнього залучення
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (≥ 0 , збільшення)	Собівартість реалізованої продукції/Середньорічна кредиторська заборгованість	Показує швидкість розрахунків з постачальниками та іншими кредиторами

Продовження таблиці Б.4

Показник та його нормативне значення	Процес розрахунку	Значення показника
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (≥ 0 , збільшення)	Чистий дохід/Середньорічна дебіторська заборгованість	Допомагає визначити, скільки разів упродовж аналізованого періоду обсяги надходжень від реалізації можуть умістити в собі середній залишок боргових прав
Термін погашення кредиторської заборгованості (≥ 0 , збільшення)	Тривалість періоду/ Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	Показує середній термін погашення кредиторської заборгованості
Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів (≥ 0 , збільшення)	Собівартість реалізованої продукції/Середньорічна вартість матеріальних запасів	Становить кількість разів поповнення запасів за рік
Фондовіддача (≥ 0 , збільшення)	Чистий дохід/Первісна вартість основних засобів	Відображає ефективність використання основних засобів
Коефіцієнт оборотності власного капіталу (≥ 0 , збільшення)	Чистий дохід/Середньорічна вартість власного капіталу	Показує ефективність використання власного капіталу

ДОДАТОК В
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ТОВ «НОВА ПОШТА» ЗА 2019-2023 РР.

Таблиця В.1 – Фінансова звітність ТОВ «НОВА ПОШТА» за 2019-2023 рр., тис. грн

Показник	2019	2020	2021	2022	2023
Активи					
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	104,5	164,6	232,3	76,8	63,8
Основні засоби	2109,0	3404,2	6838,8	6840,7	9327,2
Усього за розділом I	2880,1	4638,4	9533,1	12319,2	18769,3
II. Оборотні активи					
Запаси	96,6	199,6	353,8	422,2	413,8
Дебіторська заборгованість за товари	445,3	709,3	750,5	968,8	1138,3
Дебіторська заборгованість за розраунками:					
- з бюджетом	21,6	12,0	318,1	48,1	53,9
Інша поточна дебіторська заборгованість	587,7	1015,1	1310,5	502,9	155,6
Гроші та їх еквіваленти	921,2	2877,5	2950,1	673,5	1079,3
Витрати майбутніх періодів	13,3	14,6	17,1	11,9	24,5
Інші оборотні активи	0	0	0	0	0
Усього за розділом II	2288,0	4895,1	5832,1	3435,7	4332,5
Баланс	5168,1	9533,6	15365,1	15754,9	23101,7
Пасиви					
I. Власний капітал					
Нерозподілений прибуток	1243,7	3305,6	5247,9	6484,1	9476,4
Усього за розділом I	1271,4	3497,8	5568,3	6516,1	9508,3
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Поточна кредиторська заборгованість за:					
- товари , послуги	612,2	851,5	1154,5	1259,5	1857,5
- розрахунки з бюджетом	343,8	510,8	597,3	570,8	655,3
- розрахунки з оплати праці	285,2	396,1	450,8	419,2	595,8
- розрахунки зі страхування	38,6	64,4	88,8	77,6	85,1
Інші поточні зобов'язання	4,4	1258,6	1774840	187,8	24,2
Усього за розділом III	2829,5	4392,1	6153,3	5451,2	8256,9
Баланс	5168,1	9533,6	15365,1	15754,9	23101,7

Таблиця В.2 – Звіт про фінансові результати ТОВ «НОВА ПОШТА» за 2019-2023 рр., тис.грн

Показник	2019	2020	2021	2022	2023
Чистий дохід від реалізації продукції	13453,3	20621,6	25549,6	23687,0	36468,9
Інші операційні доходи	145,5	81,0	130,5	696,2	581,3
Інші доходи	0	0	211	0	0
Собівартість реалізованої продукції	10504,3	14553,2	18678,5	19276,5	28625,0
Адміністративні витрати	1244,7	1797,4	2298,4	1673,2	2985,8
Інші операційні витрати	488,3	796,5	465,5	463,9	774,7
Інші витрати	219,0	698,9	255	391,1	857,5
Витрати всього					
Фінансовий результат до оподаткування	868,4	2108,4	3091,0	2390,3	4438,2
Витрати з податку на прибуток	85,4	398,5	571,4	254,4	471,0
Чистий фінансовий результат	782,9	1709,9	2519,6	2135,9	3967,2

ДОДАТОК Г

ПОКАЗНИКИ СТАНУ ТА СТРУКТУРИ БАЛАНСУ ТОВ «НОВА ПОШТА»

Таблиця Г.1 – Аналіз складу та структури активів ТОВ «НОВА ПОШТА»

Показник	2019	Частк а у %	2020	Частк а у %	2021	Частк а у %	2022	Частк а у %	2023	Частк а у %
I.Необоротні активи										
Нематеріальні активи	104,5	2,02	164,6	1,73	232,3	1,51	76,8	1,33	63,8	0,30
Основні засоби	2109,0	40,80	3404,2	35,71	6838,8	44,51	6840,7	43,41	9327,2	40,37
Усього за розділом I	2880,1	0,55	4638,4	48,65	9533,1	62,04	12319,2	78,19	18769,3	81,24
II.Оборотні активи										
Запаси	96,6	1,87	199,6	2,06	353,8	2,30	422,2	2,68	413,8	1,79
Дебіторська заборгованість за товари	445,3	8,62	709,3	7,44	750,5	4,88	968,8	6,15	1138,3	4,93
Дебіторська заборгованість за розраунками:										
-з бюджетом	21,6	0,4	12,0	0,13	318,1	2,07	48,1	0,30	53,9	0,23
Інша поточна дебіторська заборгованість	587,7	5,57	1015,1	10,65	1310,5	8,53	502,9	3,19	155,6	0,67
Гроші та їх еквіваленти	921,2	17,82	2877,5	30,18	2950,1	19,20	673,5	4,27	1079,3	4,67
Витрати майбутніх періодів	13,3	0,25	14,6	0,15	17,1	0,11	11,9	0,07	24,5	0,01
Інші оборотні активи	0		0		0		0		0	
Усього за розділом II	2288,0	44,27	4895,1	51,35	5832,1	37,96	3435,7	21,81	4332,5	18,75
Баланс	5168,1	100	9533,6	100	15365,1	100	15754,9	100	23101,7	100

Таблиця Г.2 – Аналіз складу та структури пасивів ТОВ «НОВА ПОШТА»

	2019	Частка у %	2020	Частка у %	2021	Частка у %	2022	Частка у %	2023	Частка у %
I. Власний капітал										
Нерозподілений прибуток	1243,7	24,06	3305,6	34,67	5247,9	34,15	6484,1	41,16	9476,4	41,02
Усього за розділом I	1271,4	24,60	3497,8	36,69	5568,3	36,23	6516,1	41,36	9508,3	41,16
III. Поточні зобов'язання і забезпечення										
Поточна кредиторська заборгованість за:										
-товари, послуги	612,2	11,85	851,5	8,93	1154,5	7,51	1259,5	7,99	1857,5	8,04
-розрахунки з бюджетом	343,8	66,53	510,8	5,35	597,3	3,89	570,8	3,62	655,3	2,83
-розрахунки з оплати праці	285,2	5,52	396,1	4,15	450,8	2,93	419,2	2,66	595,8	2,58
-розрахунки зі страхування	38,6	0,75	64,4	0,67	88,8	0,58	77,6	0,49	85,1	0,37
Інші поточні зобов'язання	4,4	0,08	1258,6	13,20	1774,8	11,55	187,8	1,19	24,2	0,1
Усього за розділом III	2829,5	54,75	4392,1	46,07	6153,3	40,04	5451,2	34,60	8256,9	35,74
Баланс	5168,1	100	9533,6	100	15365,1	100	15754,9	100	23101,7	100